

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»**

В І С Н И К

**НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ВІННИЦЬКОГО ГУМАНІТАРНО - ПЕДАГОГІЧНОГО
КОЛЕДЖУ**

ВИПУСК № 2 (49)

Вінниця, 2025

ВІСНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу
РІШЕННЯ

Національної ради України
з питань телебачення та радіомовлення
щодо реєстрації суб'єкта друкованих медіа
№ 967 від 28 вересня 2023 року
Ідентифікатор медіа – R30-01367
Журнал

Журнал присвячений висвітленню широкого спектру теоретичних та прикладних проблем педагогіки, психології, окремих методик та філології, підтримує традиції інтеграції вишівської науки з практикою, сприяє поширенню досвіду наукової, науково-педагогічної та виробничої діяльності, становленню кадрів вищої кваліфікації; розрахований на спеціальну категорію читачів, зокрема педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів вищої, середньої та дошкільної освіти, здобувачів освіти та молодих науковців.

Вісник заснований у січні 2012 року, виходить 3 рази на рік

Мова видання: українська, англійська

Тематичні напрями Вісника:

- Інтеграція науки та практики як механізм ефективного розвитку
- Педагогічні та лінгвістичні аспекти викладання
- Германістика та славістика у сучасному науковому просторі
- Психолого-педагогічні умови формування та розвитку особистості вихованця
- Лабораторія педагогічної майстерності та професійного саморозвитку педагога
- Дисемінація передового педагогічного досвіду
- Challenges in Education
- Відомі імена року
- Проби пера
- Конкурси
- Рецензії

Номер затверджено на засіданні Вченої ради
КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»
Протокол № 11 від 15 травня 2025 року

Головний редактор: директор КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Войцехівський К.Ф.;
відповідальний редактор: методист коледжу, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, Руда Т.В., **медіа-редактор:** к.пед.н., доц. Марценюк О.Г.

Редакційна колегія: д.пед.н., проф. Мисліцька Н.А., д.філ.н. Войцехівська Н.К., к.філ.н., доц. Січкач С.А. (Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини)

Відповідальність за зміст статей несуть автори
Матеріали видаються в авторській редакції

В 53 Вісник науково-методичних досліджень Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу : Випуск 2(49) /за заг. ред. К.Ф. Войцехівського. Вінниця : Твори, 2025. 165с.

© КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», 2025

ЗМІСТ

НОПЯТІККИ СУЧАСНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ

АСАУЛЕНКО АНАСТАСІЯ, СЕНСИТИВНІ ПЕРІОДИ РОЗВИТКУ	5
БАКЛАНСЬКА АЛІНА, ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ГРИ ЯК ПРОВІДНОГО ВИДУ ДІЯЛЬНОСТІ.....	8
БЕВЗА ДІАНА, МЕТОДИ ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ У СУЧАСНІЙ РОДИНІ	11
ПОГРЕБНЯК ДІАНА, СУЧАСНІ ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ЇХ ЗАСТОСУВАННЯ У РОБОТІ ВИКЛАДАЧІВ ЗАКЛАДУ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ	15
ЗАСТАВНІЮК ЛЮБОВ, ДИДАКТИЧНІ ІГРИ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ МАТЕМАТИЧНИХ УЯВЛЕНЬ У ДІТЕЙ РАНЬОГО ТА ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ...	19
ЗРАЛКО АННА, ІНТЕРАКТИВНІ ДИТЯЧІ СВЯТА В СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ	23
ПЕТРИЧКО КАТЕРИНА, ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ НАРОДНОЇ МАТЕМАТИКИ В ДОШКІЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ	30
ПЛАХОТНА АЛЛА, РОЗВИТОК ПАМ'ЯТІ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ..	35
ПОСТУПАЙЛО АННА, ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	39
БОГОЦЬКА ВАЛЕНТИНА, СЕГЕДА МИКОЛА, МОРАЛЬНЕ ВИХОВАННЯ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА.....	44
СИВАК МАРИНА, РОЗВИТОК ЗДІБНОСТЕЙ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	47
ПИЛЯВЕЦЬ ТЕТЯНА, РОЗВИТОК МОРАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	51
СОРОЧАН КАРІНА, ПОЗАКЛАСНА РОБОТА В КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ ПОЗИТИВНОЇ МОТИВАЦІЇ УЧНІВ ОСНОВНОЇ ШКОЛИ ДО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ.....	56
ШАФАР ІВАННА, РОЛЬ СІМ'Ї У ПСИХОЛОГІЧНОМУ РОЗВИТКУ ДИТИНИ ПІД ЧАС КРИЗОВИХ ПОДІЙ	62
ЯГНІЧ НАТАЛІЯ, ФОРМУВАННЯ СВІДОМОСТІ У СТАРШОМУ ДОШКІЛЬНОМУ ВІСІ.....	65

КУЛЬТУРА, ЛІТЕРАТУРА ТА ФІЛОЛОГІЯ

У ДОСЛІДЖЕННЯХ МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

МАРУСІНА ЮЛІЯ, ПОНЯТТЯ КУЛЬТУРИ ТА КУЛЬТУРНОГО «БУМУ»	71
ГУМЕНЮК ІРИНА, КОЛИ ЛЮБОВ УБИВАЄ: ФЕМІНІСТИЧНИЙ І ПСИХОАНАЛІТИЧНИЙ ПОРТРЕТ РОМАНУ «КОХАННЯ» АНДЖЕЛИ КАРТЕР ..	74
ДОЛІШНЯ КАТЕРИНА, ФРАЗЕОЛОГІЧНІ ОДИНИЦІ З КОМПОНЕНТОМ FOOD В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ	82

KOLIESNIKOVA IVANNA, SENTENCE AND QUASI-SENTENCES IN MODERN ENGLISH	88
ЛАСКОРУНСЬКА АНАСТАСІЯ, ЛЕКСИЧНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ПРИ ПЕРЕКЛАДІ СЛЕНГУ: МІЖ КУЛЬТУРОЮ І МОВНОЮ ГРОЮ	94
ОШІВСЬКА ОЛЕНА, ВЛАСНІ НАЗВИ В АНГЛОМОВНІЙ РЕКЛАМІ	98
СКАЛЕЦЬКА СОФІЯ, ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНЕ ПОЛЕ "ВІЙНА" В АНГЛОМОВНОМУ ДИСКУРСІ ПРО ВІЙНУ В УКРАЇНІ: АНАЛІЗ СУЧАСНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ І МЕДІЙНОЇ РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ	105
СЛЮСАР МАРИНА, COEXISTENCE OF SOCIOLECTS AND REGIONAL DIALECTS IN ENGLISH-SPEAKING COUNTRIES	109
СОЛОМСЬКА ВІКТОРІЯ, STYLISTIC DEVICES IN DIGITAL JOURNALISM: EXPRESSIVE STRATEGIES IN ONLINE MEDIA TEXTS	114
ТИМОШЕНКО ВАДИМ, СИМФОНІЯ ВТРАТИ Й НАДІЇ: КУЛЬТУРНИЙ СИНТЕЗ У РОМАНІ “НОРВЕЗЬКИЙ ЛІС” ХАРУКІ МУРАКАМІ	117

ІННОВАЦІЇ СУЧАСНОЇ МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ ТА ВИХОВАННЯ

ЗВІРИК ЛЮДМИЛА, НАВЧАННЯ БІГУ НА КОРОТКІ ДИСТАНЦІЇ	123
КЛАНЦАТА ВІКТОРІЯ, ІНТЕРАКТИВНІ ПЛАТФОРМИ ТА МОБІЛЬНІ ДОДАТКИ ДЛЯ РОЗВИТКУ ФОНЕТИЧНИХ УМІНЬ ТА НАВИЧОК УЧНІВ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ	129
КОЗЮЛЬКО АНАСТАСІЯ, МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ ПОЗИТИВНИХ РИС ХАРАКТЕРУ ДІТЕЙ	135
ПРИСЯЖНЮК ДМИТРО, МАРТИНЮК ВІКТОР, БИСТРИЦЬКИЙ ОЛЕКСАНДР, ОЗДОРОВЧИЙ ЕФЕКТ ФІЗИЧНИХ ВПРАВ	140
КАСЬКО ОЛЕНА, STEM-ОСВІТА ЯК ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ НАВИЧОК У ДІТЕЙ З АУТИЗМОМ	145
ПРИСЯЖНЮК ДМИТРО, МАРТИНЮК ВІКТОР, БИСТРИЦЬКИЙ ОЛЕКСАНДР, ВІДБІР ТА ОРІЄНТАЦІЯ У СИСТЕМІ СПОРТИВНОЇ ПІДГОТОВКИ ЛЕГКОАТЛЕТІВ	151
СТОРОЖУК НАТАЛЯ, КАСЬКО ТЕТЯНА, ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ САМОСТІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ З ХОРОВОГО ДИРИГУВАННЯ	156
СТРАТІЙЧУК НАТАЛІЯ, МУЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ ТА ТВОРЧИЙ РОЗВИТОК	159

ВИМОГИ до підготовки науково-методичних статей Збірника «ВІСНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу»	166
---	-----

**ПОЗАКЛАСНА РОБОТА В КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ ПОЗИТИВНОЇ
МОТИВАЦІЇ УЧНІВ ОСНОВНОЇ ШКОЛИ
ДО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ**

УДК 373.5.091.12:81'243]+37.091.398

СОРОЧАН КАРІНА

здобувачка вищої освіти філологічного факультету

Науковий керівник: МИХАЛЬЧУК О.М.,

викладач кафедри германської філології

Комунального закладу вищої освіти

«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Abstract. *The article reveals the essence of the concept of “extracurricular activities” and characterizes key functions and forms of extracurricular activities in language teaching. The role of extracurricular activities in the formation of positive motivation of students to learn English is proved. The authors characterize the peculiarities of organizing modern forms of extracurricular activities.*

Keywords: *extracurricular activities, foreign language, motivation, forms of extracurricular activities.*

Постановка проблеми (актуальність). У сучасних реаліях реформування освіти в Україні особливо актуальною стає проблема підвищення зацікавленості учнів у вивченні іноземних мов. Англійська мова є не лише засобом міжнародного спілкування, але й важливим інструментом інтеграції в європейський та світовий простір. Однак нерідко у школярів основної школи спостерігається зниження зацікавлення у вивченні мови в межах звичайного уроку. З огляду на це важливим є застосування позакласної роботи як способу активізації пізнавальної діяльності, підвищення мотивації та створення умов для реалізації творчого потенціалу учнів.

Аналіз наукових досліджень. Роль позакласної роботи у формуванні позитивної мотивації учнів основної школи до вивчення іноземної мови розглядалася у працях таких науковців, як О. Б. Бігич, Г. Е. Борецька, Н. Ф. Бориско,

В. В. Вербицький, Л. М. Михайлова, І. В. Охота, М. М. Ручкіна, Н. В. Чепурняк, Л. Г. Яренчук, В. Alok, В. Din, К. S. Kuldeer та ін. Автори підкреслюють, що системна позакласна робота, яка відповідає віковим та пізнавальним особливостям учнів, забезпечує сталий позитивний результат у процесі вивчення іноземної мови. У публікаціях зазначених дослідників наголошується, що застосування у процесі позакласної роботи сучасних інтерактивних методів сприяє розвитку мовленнєвої активності здобувачів освіти, а також створює умови для підвищення їхньої мотивації.

Мета статті: проаналізувати можливості та ефективність позакласної роботи як засобу формування позитивної мотивації учнів основної школи до вивчення іноземної мови; визначити найбільш доцільні форми та методи позакласної роботи для підвищення мотивації здобувачів освіти.

Виклад основного матеріалу.

Позакласна робота відіграє важливу роль у формуванні всебічно розвиненої особистості. За визначенням С. Гончаренка, позакласна робота в школі – це складова частина навчально-виховної роботи, одна з форм організації дозвілля учнів [1, с. 263]. Позакласну роботу можна охарактеризувати як систему організованої діяльності учнів, що проводиться поза межами основного навчального процесу, але тісно пов'язана з освітніми завданнями. Вона спрямована на поглиблення знань, розвиток інтересу до предмета, формування практичних умінь, виховання ціннісних орієнтацій і стимулювання мотивації до навчання.

Позакласна робота як компонент освітнього процесу виконує низку важливих функцій, насамперед навчальну, виховну і розвивальну. Навчальна функція позакласної роботи полягає у поглибленні, закріпленні та практичному застосуванні знань, отриманих у межах основного навчального процесу.

Величезне значення в позакласній роботі має розвивальна функція. Вона полягає в розвитку психічних процесів та індивідуальних здібностей учнів через залучення їх до відповідної діяльності. Одним із аспектів цієї функції є формування у здобувачів освіти м'яких навичок (soft skills). Позакласна діяльність створює сприятливі умови для розвитку вкрай важливих компетентностей у комунікації, лідерстві, емоційному інтелекті, командній роботі, креативності та гнучкості. Участь в учнівських об'єднаннях, спортивних секціях, дебатах, волонтерських проєктах та інших заходах дає змогу здобувачам

освіти на практиці вдосконалювати ці навички, які не завжди можна отримати під час формального навчання. Зважаючи на постійні зміни та високі вимоги сучасного ринку праці, набуті в такій діяльності м'які навички готують учнів до викликів реального життя, допомагають ефективно розв'язувати проблеми, керувати проєктами, взаємодіяти з людьми та зберігати емоційну стійкість [3, с. 92].

Виховна функція позакласної діяльності з іноземної мови полягає у формуванні ціннісних орієнтацій, соціальних навичок та активної життєвої позиції учнів. Вона розширює освітній простір, перетворюючи навчання на процес цілісного розвитку особистості. Основними аспектами виховної функції виступають формування комунікативної культури; виховання національної та міжкультурної толерантності; розвиток морально-етичних якостей та профорієнтаційна функція.

Позакласна робота з іноземної мови може здійснюватися у різноманітних формах, які здебільшого класифікують за об'єктом впливу (індивідуальні, групові, масові форми) і за напрямками, змістом виховання (естетичне, фізичне, моральне, розумове, трудове, екологічне, економічне).

Завдяки розвитку цифрових технологій онлайн-платформи стали важливим інструментом для індивідуальної роботи з учнями. Вчителі можуть використовувати різноманітні освітні ресурси, наприклад відеуроки, інтерактивні завдання та тести, які дають учням можливість навчатися в зручний для них час. Індивідуальна робота може здійснюватися з використанням

відеоконференцій, що дозволяє працювати дистанційно в реальному часі. Індивідуальна робота може проводитися постійно або епізодично [2, с. 444].

Групові форми позакласної роботи сприяють розвитку комунікативних навичок, співпраці, критичного мислення та підвищують мотивацію учнів до вивчення іноземної мови. Вони враховують вікові особливості школярів середньої ланки та забезпечують інтерактивне навчальне середовище. До групових видів позакласної роботи належать гуртки, у яких відбувається обговорення актуальних тем, читання позакласної літератури, дебати, виконання незначних за обсягом проєктів або екскурсій.

За змістом виокремлюють такі форми позакласної роботи: змагальні, засоби масової інформації, культурно-масові, політико-масові. Кожна із зазначених форм передбачає конкретні заходи. Наприклад, до форм змагального змісту можна віднести конкурс, олімпіаду, вікторину та ін. До засобів масової інформації відносять такі форми роботи, як стінгазета, виставка. Більш масові заходи відносять до культурно-масових та політико-масових: це можуть бути вечір-свято, зустріч з цікавими особистостями, форуми, фестивалі, ярмарки та ін.

Варто зазначити, що позакласна робота з іноземної мови характеризується потужним мотиваційним потенціалом. Мотивація визначається як індивідуалізований механізм співвіднесення зовнішніх і внутрішніх чинників, що визначають поведінку особистості. Процес мотивації полягає у виборі найбільш значущих та актуальних у конкретній ситуації потреб

(неусвідомлених бажань, потягів і прагнень) та інтересів (усвідомлених бажань, прагнень і потягів), які можуть стати мотивом поведінки [1, с. 109]. Іншими словами, мотивація – це внутрішній або зовнішній стимул, що спонукає людину до дії. У навчальній діяльності мотивація є рушієм пізнавального інтересу учнів, який визначає рівень їхньої активності, цілеспрямованості та самостійності.

Розрізняють два основні типи мотивації: зовнішню і внутрішню. Теорія внутрішньої мотивації припускає, що люди природньо заохочені до навчання, коли вони вважають предмет цікавим і особисто значущим. З огляду на це, вчитель може підвищити мотивацію учнів, зробивши зміст навчання релевантним і задіявши притаманну учням допитливість й інтерес. Відповідно до теорії зовнішньої мотивації, люди виконують певну діяльність не через внутрішній інтерес або переконання в її значущості, а через очікування зовнішніх винагород або під впливом зовнішнього тиску. До зовнішніх факторів можна віднести оцінки, гроші або похвалу, які слугують стимулами до певної поведінки чи діяльності. Дослідження показують, що хоча зовнішні заохочення можуть тимчасово підвищити мотивацію та ефективність, у довгостроковій перспективі вони здатні негативно впливати на ці показники, оскільки можуть послабити відчуття самостійності та зменшити щирий інтерес до виконуваної діяльності. В освіті це означає, що здобувачі освіти можуть бути мотивовані до навчання, коли їм пропонують відчутну винагороду або заради уникнення негативних наслідків,

однак проблема полягає в підтримці довгострокової взаємодії та вихованні справжнього інтересу до предмета [8, с. 4]. Внутрішня мотивація вважається більш стійкою та довгостроковою формою мотивації, оскільки вона керується особистими інтересами та цінностями, а не зовнішніми винагородами. Це не означає, що зовнішні винагороди не важливі, вони також можуть відігравати роль у процесі мотивації, залежно від контексту та самої людини. Однак для ефективного навчання особливо важливо розвивати внутрішню мотивацію, яка забезпечує тривалий інтерес до вивчення іноземної мови. Цієї мети можна досягти, поєднуючи навчальний матеріал з реальним життям дітей, організовуючи ситуації успіху, а також застосовуючи сучасні технології: інтерактивні методи, комп'ютерні та хмарні сервіси, ігрові підходи та проєктну діяльність [9, с. 379].

До прикладу, традиційною цікавою формою позакласної роботи з іноземної мови є листування школярів. Воно має не тільки велике виховне, але й практичне значення, оскільки сприяє розвитку іншомовної комунікативної компетентності учнів. Листування дає здобувачам освіти можливість практично користуватися іноземною мовою як засобом спілкування та отримувати додаткову інформацію до тем програми. Щоб листування сприяло розвитку не лише писемного, але й усного мовлення учнів, на засіданнях гуртка або секції клубу заслуховується інформація іноземною мовою, про яку йдеться в листі, влаштовуються виставки листів, під час яких коментується їх зміст. Організуючим центром цієї роботи є

«Шкільний поштамт», який допомагає учням в листуванні, надає їм інформацію про те як правильно оформити листа (написати адресу, дату тощо), пропонує адреси зарубіжних друзів, які бажають листуватися, забезпечує конвертами, марками, консультує з приводу вживання мовного матеріалу, характерного для епістолярної форми спілкування. Втім, сучасні технології дозволяють листуватись із однолітками з будь-якої країни світу, а оскільки школярі сьогодні часто віддають перевагу віртуальному спілкуванню, варто залучати їх до комунікації на онлайн-платформах. Такі можливості дають, до прикладу, проєкт eTwinning або ресурс International Penpals. Використання цифрових технологій розширює можливості для позакласної діяльності, спрямованої на формування мотивації до вивчення іноземних мов.

Однією з найефективніших форм позакласної роботи з точки зору удосконалення іншомовної комунікативної компетентності є розмовний клуб. Оскільки позакласна робота виступає логічним продовженням шкільних уроків, він дає можливість учням використовувати іноземну мову як засіб спілкування у живій розмові. Основною метою клубу є не вивчення нової граматики чи лексики як такої, а активізація вже набутих знань, удосконалення навичок вільного говоріння, подолання психологічного бар'єру та розширення можливостей спонтанної комунікації. Крім того, учні мають більше часу для вивчення іноземної мови, на відміну від обмеженої кількості часу, яку вони отримують на звичайних уроках [4, с. 416].

Ефективність розмовного клубу значною мірою залежить від чіткого розуміння його цілей та завдань. Насамперед, необхідно визначити рівень володіння мовою потенційних учасників, адже гомогенність груп сприяє більш комфортному та продуктивному спілкуванню. Оптимальна кількість учасників у групі є важливим фактором для забезпечення активної участі кожного. Досвід показує, що група чисельністю від шести до десяти осіб створює найкращі умови для обміну думками та підтримання динаміки дискусії. Регулярність зустрічей також відіграє ключову роль у формуванні стійкої звички використовувати іноземну мову та підтриманні інтересу до навчання.

Змістове наповнення зустрічей розмовного клубу потребує ретельного планування. Теми для обговорення повинні бути актуальними, цікавими та різноманітними, враховуючи інтереси та вікові особливості учасників. Застосування різних форматів роботи, таких як дискусії, рольові ігри, презентації, обговорення автентичних матеріалів, сприяє залученню всіх учасників та підтримує високий рівень їхньої зацікавленості. Важливим елементом є попереднє оголошення тем, що дає змогу учасникам підготуватися та почуватися більш впевнено.

Керівна роль модератора в розмовному клубі є визначальною. Саме модератор відповідає за організацію процесу спілкування, постановку завдань, контроль часу та стимулювання активності кожного учасника. Створення позитивної, неформальної атмосфери, де учасники не бояться робити помилки та

відчувають підтримку, є запорукою ефективної роботи клубу. У цьому контексті ненав'язливе коригування мовлення учасників може здійснюватися переважно після завершення обговорення, щоб не перешкоджати вільному потоку мови.

Принциповою умовою успішного функціонування розмовного клубу є створення штучного іншомовного середовища, що досягається шляхом заборони використання рідної мови під час зустрічей. Застосування онлайн-формату відкриває нові можливості, зокрема залучення носіїв мови та отримання зворотного зв'язку щодо рівня зрозумілості мовлення учасників.

Таким чином, розмовні клуби є не лише ефективним засобом розвитку іншомовної комунікативної компетентності, але й важливим соціальним майданчиком, де учасники можуть знайти однодумців, отримати підтримку та відчувати радість від спілкування іноземною мовою. Їхня гнучкість та доступність, особливо в онлайн-форматі, роблять їх цінним доповненням до традиційних форм навчання.

Важливим інструментом у навчанні іноземних мов стала проєктна технологія, адже вона дозволяє учням активно брати участь у процесі здобуття знань. Вперше її ефективність підкреслив американський педагог Джон Дьюї ще на початку XX століття. Він вважав, що учень має самостійно здобувати знання, керуючись власною мотивацією. Сьогодні проєктна діяльність застосовується як у класі, так і поза ним, надаючи учням змогу вивчати мову через досвід,

творчість і взаємодію з навколишнім середовищем [5, с. 47].

Проекти у вивченні мов поєднують усі види мовленнєвої діяльності та сприяють інтеграції знань з різних галузей. Вони формують навички дослідження, співпраці, самостійної роботи й креативного мислення. Кінцевим результатом часто стає реальний продукт (презентація, відеофільм, інша форма звітування). Саме такі результати дають учням відчуття досягнення й підвищують їхню мотивацію. Не менш важливою є можливість учнів проявити ініціативу та відповідальність за свій внесок у проєкт.

Серед переваг цієї методики – розвиток мовленнєвих навичок, критичного мислення, міжособистісних стосунків, а також залучення батьків до навчання. Учні стають активними учасниками процесу, а не пасивними слухачами. Це позитивно впливає на їхню впевненість у собі та загальне ставлення до навчальної діяльності [6, с.13].

Водночас у процесі роботи над проєктом можуть виникати певні труднощі. Іноді учні переходять на рідну мову або втрачають мотивацію. Групи можуть працювати з різною швидкістю, що потребує додаткового планування. Щоб уникнути таких проблем, проєкт має бути добре організований, а ролі чітко розподілені. Тематика проєкту повинна відповідати віку, рівню володіння мовою та інтересам учнів: від простих тем на зразок «Моя сім'я» у початковій школі до складних соціальних чи мистецьких питань у старших класах.

Проектна діяльність має цінність не лише як інноваційний метод навчання, а й як ефективний інструмент розвитку ключових компетентностей учнів. Вона формує здатність до самостійного критичного мислення, навчає аналізувати факти, робити обґрунтовані висновки, приймати самостійні рішення та працювати в команді. Спочатку проєктна діяльність приваблює школярів новизною, варіативністю подачі матеріалу, можливістю реалізувати себе у різних видах діяльності, що стимулює зовнішню мотивацію. Однак із набуттям досвіду та знайомством з етапами реалізації проєкту учні поступово переходять до внутрішньої мотивації, оскільки долучаються до власного дослідницького пошуку й самостійного відкриття нових знань [7, с. 190].

Висновки. Отже, з метою формування мотивації до вивчення іноземної мови та підвищення якості навчання учнів основної школи варто більше уваги приділяти позакласній роботі, використовуючи різноманітні інноваційні технології та методи. Крім того, необхідно створювати сприятливу атмосферу для вивчення, співпрацювати з учнями та допомагати їм досягати успіху. Така діяльність надає можливості для застосування мови в реальних ситуаціях та розвитку творчих здібностей учнів; сприяє підвищенню самооцінки та впевненості школярів. Таким чином, позакласна діяльність не лише поглиблює знання учнів, але й сприяє розвитку їхніх особистісних якостей, творчих здібностей та позитивного ставлення до навчання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Гончаренко С. У. Український педагогічний словник. Київ : Либідь, 1997. 365 с.
[ВІСНИК 2025 61 № 2(49)]

2. Ручкіна М. М. Взаємозв'язок закладів позашкільної та загальної середньої освіти у формуванні ключових і предметних компетентностей здобувачів освіти. *Використання технологій менеджменту якості в управлінні закладами освіти* : збірник матеріалів III Всеукраїнської науково-практичної конференції. Тернопіль, 2024. 281 с.

3. Сидоренко М., Пономарьова Н. Позакласна робота вчителя в сучасній школі. *Інноваційні педагогічні технології в цифровій школі* : збірник тез доповідей учасників VI Міжнародної науково-практичної конференції молодих учених. Харків, 2024. 516

4. Чепурняк Н. В., Охота І. В., Хвостач А. М. Формування мотивації навчальної діяльності здобувачів освіти. *Proceedings of The 5th International scientific and practical conference "Innovative development of science, technology and education"*. Vancouver, Canada, 2024. 610 p.

5. Поліщук В. М. Вікова та педагогічна психологія : навч.-метод. посіб. Суми : ВТД «Університетська книга», 2005. 220 с.

6. Like R. O., Afif I. M. Fostering Students' Speaking Ability Through English Club Activities. *Arab World English Journal*. 2022. Vol. 13. № 3. P. 414–428.

7. Devkota S., Giri D., Bagale S. Developing 21st Century Skills Through Project-Based Learning in EFL Context : Challenges and Opportunities. *The Online Journal of New Horizons in Education*. 2017. Vol. 7. № 1. P. 47–52.

8. Farouk I. A Project-Based Language Learning Model for Improving the Willingness to Communicate of EFL Students. *Systemics, Cybernetics and Informatics*. 2016. Vol. 14, № 2. P. 11–18.

9. Методика навчання іноземних мов і культур : теорія і практика / за загальн. ред. С. Ю. Ніколаєвої. Київ : Ленвіт, 2013. 590 с.

Стаття надійшла до редакції
11 травня 2025р

РОЛЬ СІМ'Ї У ПСИХОЛОГІЧНОМУ РОЗВИТКУ ДИТИНИ ПІД ЧАС КРИЗОВИХ ПОДІЙ

УДК 159.922.73:316.614.5]-022.326.5

ШАФАР ІВАННА

здобувачка вищої освіти філологічного факультету

Науковий керівник: БАРЩЕВСЬКА І.В.

викладач кафедри шкільної педагогіки, психології та окремих методик

Комунального закладу вищої освіти

«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Психологічний розвиток дитини є подій, коли стабільність життєвого динамічним процесом, який формується середовища порушується, а дитина під впливом як біологічних чинників, так опиняється перед необхідністю адаптації і соціального оточення. Особливої ваги до нових, часто травматичних умов. У цей процес набуває в умовах кризових таких ситуаціях роль сім'ї як ключового